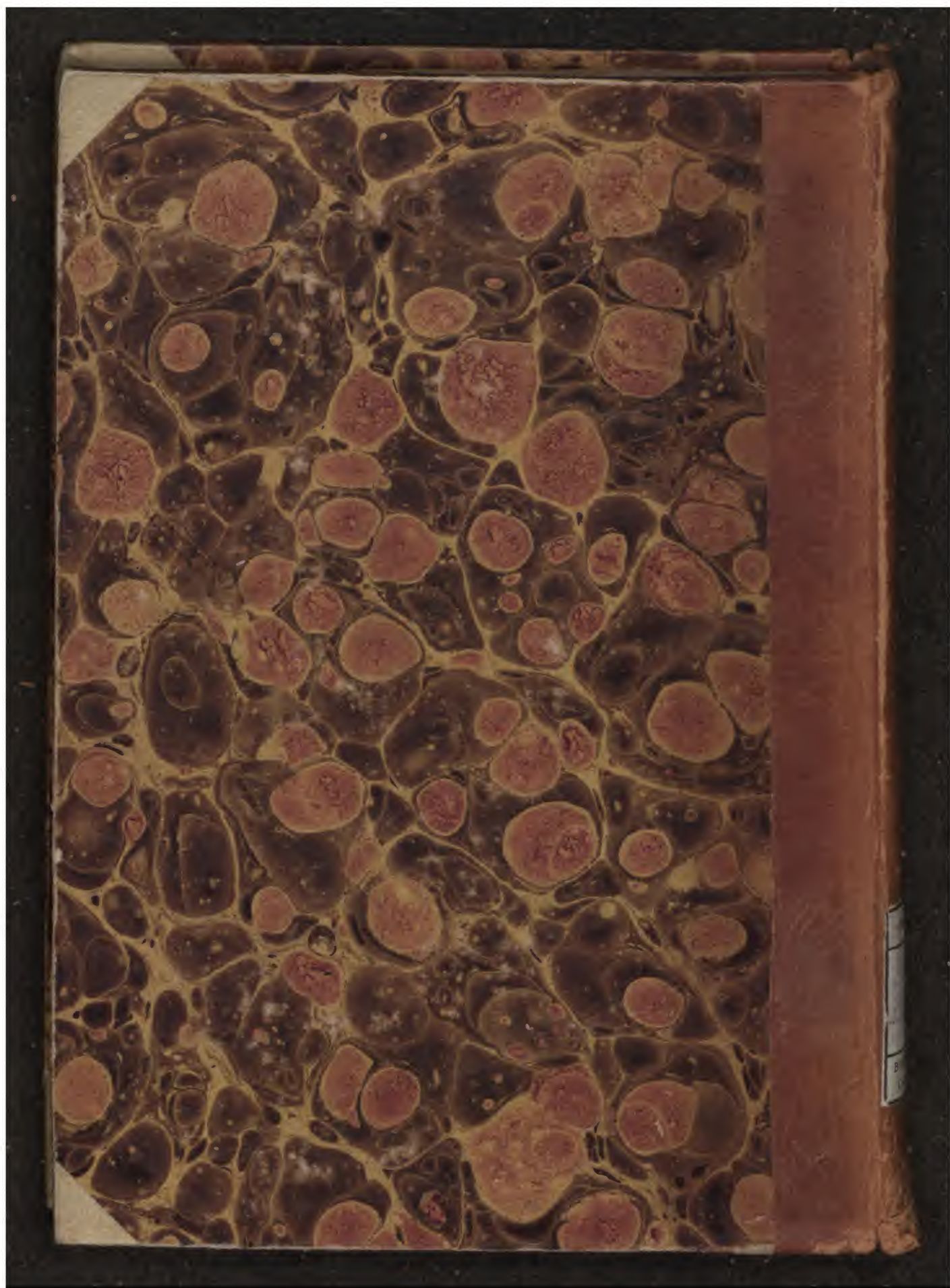

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. L.7.21 (a)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. L.7.21 (a)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. L.7.21 (a)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. L.7.21 (a)

149
Interrogationes Et doctrine quib⁹ quilibet
sacerdos debet interrogare suum confitentem.

¶ Primo qualis debet esse confessio.

¶ Quomō confessor docebit suum confitentē.

¶ Qualiter confessor confortabit penitentem

¶ Quomodo cōfessor ordinat confessionem.

¶ Que sunt per confessionem cauenda.

¶ De inquisitione confessoris ad confitentem.

¶ De modis querendi circa peccatum.

¶ De querendis circa peccata mortalia

¶ De querendis circa precepta legis

¶ Que vota sunt tenenda & que non

¶ Que iuramenta sunt seruanda

¶ Quibus cōfessor debet prohibere ne ipsi re
cipiāt corpus christi q̄liter cōfessio ē facienda.

¶ Qualis debet esse confessor.

¶ Primo debet esse dulcis in corrigendo.

¶ Secundo prudens in instruendo.

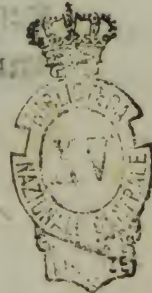
¶ Tertio pius in puniendo.

¶ Quarto affabilis interrogando. Quinto sua
uis in consulendo. Sexto sit discretus penitentiā
iniungendo. Septimo sit mutus confitentem au
diēdo. Octauo sit benign⁹ i absoluēdo. vñ x̄sus.

Confessor dulcis prudens pius affabilisq̄.

Suauis & discretus muto sit atq̄ benignus.

Hec octo tibi precipiunt iura teneto.

¶ Quomodo confessor docebit confitentē.
Primo cōfessor rēcipiat benigne & graciosē con-
fitentē dū venit. Itē faciat confitentē esse iux-
ta latus suū. Itē dicat ei q̄ confiteā vicario xp̄i.
Itē dicat ei q̄ signat se signo sancte crucis dicen-
do. In noīe p̄ris & filii & spiritus sancti.

¶ Quō cōfessor cōfitemtem confortabit.
O tendit ei q̄ xp̄us mortuus fuit pro nobis pec-
catoribus. Itē q̄ ipse est pius & misericors. Item
q̄ sibi indulgebit si cōfiteat. Itē q̄ sanct⁹ Petr⁹
negavit xp̄m. Itē quō sanctus Paulus perseque-
batur Christum. Item q̄ sanctus dauid fecit ho-
miciidum. Item de peccato Marie magdalene
Item de Cananea capta in adulterio. Et tamen
isti oēs sunt sanctificati. q̄a pēituerunt & cōfessi
sunt. Itē q̄ melius ē detegere peccatū ī hoc mū-
do vni sacerdoti. quam coram omnibus in alio
mundo. Et cum hoc perpetue damnari.

¶ Quomodo confessor ordinat
confessionem. Primo.

Audiat confessionem generalem. deinde audi-
at cōfessionem specialem. Primo de quinq; sen-
sibus corporis. Deinde de septem peccatis mor-
talibus. Item de decem preceptis sacre legis.
Item de duodecim articulis fidei. Item de sep-
tem sacramentis ecclesie. Item de septem opib⁹
miseriēcordie temporalibus & spiritualibus.

Item de confessione non debite facta . Item de penitentis non debite completis . Item de participando cum excommunicatis .

¶ Que sunt cauenda per cōfessorem . Primo caueat confessor ne querat de peccatis singulariter . sed in generali . Itē non querat cōfessor cum quo vel cum qua confitens peccauerit . Item caueat ne vituperat confitentē nec eū rephendat vsq; ad finem . Item non respicit confitentem in facie . Item nihil interrogat donec compleuerit . Item non petat confitenti qui fecit te peccare . Quia nullum debet accusare .

¶ De inq̃sitione cōfessoris erga confitentem . Primo petat si sciat pater noster . Ave Maria Credo in deum . & articulos fidei . z decem precepta legis . Et si nesciat precipiat ei q̃ adiscat . Item querat ab eo si sit excōmunicatus . Item si compleuerit suas penitencias . Item si habet rācorem contra aliquem . Item si vere penitet de suis peccatis . Item si dimiserit dicere vel obmiserit aliquod peccatum . Item si velit se abstinere a peccato . Item si velit obedire mandatis ecclesie . Itē si habet voluntatē satisfaciendi .

¶ De querendis per confessorem circa quodlibet peccatum .

¶ Primo querat confessor quid fecit confitens vt sciat si sit mortale vñ veniale ¶ Secundo cui

fecit. q̄a graui⁹ ē p̄cuter clericū q̄ laicū. ¶ Ter
tio ubi fecit. q̄a deterius esset itra ecclesiā q̄ ex
tra. ¶ I I I I. Quare fecit. q̄a p̄cutere malicio
se ē peius q̄ p̄cutere a casu. ¶ V. quot vicib⁹ fe
cit illud peccatum. quia grauius est bis q̄ semel
¶ V I. quomodo peccauit vtrum modo consue
to vel contra naturam. ¶ V I I. & vltimo quā
do fecit. quia peius est in die festo q̄ in feriali.

¶ De querendis per confessorē
circa decem precepta legis.

¶ Circa primū queritur. Si credidit in deum.
articulos fidei. & sacramēta ecclesie. Si adhibu
it fidē sortilegus. somnus. auguriis. & i cantati
onibus. zc. Si diligit fr̄em suū xp̄ianū & vellet
q̄ saluet sicut ipse. ¶ Circa sc̄dm querit si piura
uerit se. Si iurauerit deū & sanctos sine causa.
Si mendacia dixerit. Si vota fregerit. ¶ Circa
tertiū q̄rat si festa seruauerit. Si quadragesimā
& vigilias ieiunauerit. Si tēpus in ludis & sociis
perdidit. zc. ¶ Circa quartum Si parentibus
obediuit. Si eis in suis necessitatibus subuene
rit. Si p̄latos & maiores hōrauit. ¶ Circa quin
tū Si homicidiū fecit vel cōcesserit. Si subuenit
infirmis in articulo mortis. Si fecit q̄ mulieres
non cōciperent. Si fecit q̄ mulier fecit abortū.

¶ Circa sextum . Si detinet mercedem seruorū
si fideliter laborauerit pro alijs . si furtum sci-
enter emerit . si perditū notum sibi detinuerit .

¶ Circa septimum . Si violauerit mulierem . si
in partu vel puerperio eam cognouit .

¶ Circa octauum si aliquem blasphemauerit . si de igno-
ris sibi disposuerit .

¶ Circa nonum si vxorem
vicinaz traxerit . si maritum p ea vilipenderit .

¶ Circa decimum quere si agros domos aut ser-
uos sui vicini concupiuit .

¶ De querēdis circa mortalia peccata .

¶ Circa supbiam quere si iactet se ppter ami-
cos vel ppter diuitias Si credidit habere bona
sua de seipso Si crediderit q nō sit bonus & ius-
tus .

¶ Circa inuidiā si gaudet de malo alicui⁹ si
gaudet cū alijs vitupat si dolet de bono & vti-
litate aliaz .

¶ Circa iram Si percussit aliquem
si fecerit vel dixerit alicui iniuriā Si voluisset
esse mortuus in ira sua .

¶ Circa accidiā si vadit
ad ecclesiā .

¶ Si penitētijs sibi iniunctas fecit .
Si dixit sepe pater n̄r . Ave maria . Credo i deū

¶ Circa auaritiā Si cupit aliena . Si fecit vel p-
curauit synioniā Si pstitit ad vsurā .

¶ Circa gu-
lā si contētus sit de victu . Si comederit multoties
ens in die . Si qrit victus nimis delicatos .

¶ Cir-
ca luxuriam . Si de hoc sepe cogitat . Si mulierē
tetigit in boneste Si mulierē p alius procurauit .

¶ Que vota sunt tenenda & q̄ reprobanda.
¶ Votum est pmissio alicui de aliquo bono facto cum deliberatione. Votum de re illicita nō obligat. Votū in ira factū nūc nihil valet. Votū nulli factūz nō tenetur. Votū p mortē factū non tenet. Votū pueroꝝ non tenetur nisi post etatē legitimā ratū & gratū habeant. Votū peregrinationis vxoris non tenet sine cōsensu mariti. Votum vxoris factum de ieiunio nō valet nisi sit de licentia sui mariti. Votū castitatis in matrimonio factū nō valet sine cōsensu amboꝝ. Votū factū impediēs ^{actum} coniugale non valet neq̄ tenet in aliquo. Votū serui non liberi de iꝛtransdo religionē nō valet sine consensu dñi. Votum peregrinationis de vltra mare nō impletur sine licentia pape. Votū ieiunii mulieris impregnate non debet seruari ppter periculum. Votum contra bonum publicum est irritum.

¶ Que iuramenta debent seruari & q̄ non.
¶ Iuramentū est affirmatio vel negatio de aliqua sacre rei attestatione. Ad iuramēta tria requiruntur. Primo veritas in conscientia iurans q̄ firmū sciat illud quod iurat. Secūdo requirit iustitia. s. q̄ iuret illud quod ē licitū & honestū. Tertio requiritur. s. quod nō iuret sine magna necessitate. Qui iurat p solem z per lunam per ignem & aquam et per talia peccat. Qui iurat

alicui obedire intelligitur in honestis & licitis
Qui iurat facere aliquod peccatū nō debet ser-
uare tale iuramentū. Qui iurat non facere ele-
mosinam vel non indulgere offensam nō valet.
Qui iurat de sibi ignotis affirmatiue vel nega-
tiue multū peccat. qui iurat de aliquo sine aliq̃
magna causa vel sine necessitate peccat. Qui iu-
rat contra bonos mores vel contra rem publi-
cā non tenet iuramētū nam peccaret grauitē
s; debet cōfiteri eo q̃ sic iurauit

¶ Quib9 cōfessor p̃hibet recipere corp9 xpi.
¶ Nullus recipiat corpus xpi nisi prius fuerit
debite cōfessus. null9 recipiat corpus cristi nisi
prius fecerit satisfactionem si potest. nullus re-
cipiat corpus cristi nisi prius fecerit penitētiā
aut opus misericordie. Null9 excōicatus aut in-
terdict9 p̃sumat recipere corpus xpi. nullus in-
sensatus vel fatuus vel indiscretus recipiat cor-
pus cristi. nullus existens scienter ī peccato de-
bet recipere corpus cristi. nullus habens vomit-
um vel tussim seu malū stomachū debet recipere
corpus xpi. nullus minor etate. xii. annoꝝ de-
bet recipere corpus xpi. nullus habens rancorem
contra aliquem nec aliq̃s dubitans in fide catho-
lica debet recipere corpus xpi. Nullus recipiat
corpus cristi post cōmestionem nisi in articulo
mortis. Nota quod qui non recipiat corp9 xpi

semel in anno peccat mortaliter. Et hoc nisi sit
de cōsilio superioris. & de licentia sui cōfessoris.

¶ Quāter confessio est faciēda.

¶ Qui se vult confiteri primo debet cogitare
ad peccata que fecit ad fratrē q̄ de omnibus cō
fiteatur. Et nulla dimittantur si pōt memorari
Primo debet eligere capellā bene sapientē
cui confiteatur. Et hoc de licentia sui curati vel
superioris. Secundo debet habere verā cordis
contritionē & displicentiam de peccatis cum p
posito amplius non peccādi. Tertio requiritur
oris confessio peccata sua integre cōfitendo se
ipm increpando & nullum alium si pōt bono mo
do a causando. Quarto requiritur opis satisfactio
etio vel voluntas satisfaciendi cū poterit iniu
rias per eū factas emendando ablata & inuenta
restituendo & penitētiā sibi iniunctā debu
te & integre adimplendo.

¶ De confessione in generali.

¶ Primo volens confiteri debet suum confes
sorem salutare deinde se iuxta eum ad suū latus
genuculare & si est vir debet suū capucium re
mouere. mulier vero non imo debet tenere ca
pucium suū añ oculos suos dum confitetur. Itē
cōfitēs d̄z dicē b̄ndicite & cōfessor debet r̄ndē
re dñs sit vobiscū amen. deinde confitens debet
facere confessiōem generalē dicēdo sic domine

cōfiteor deo omnipotēti & beate marie virginī
& omnibus sanctis & vobis patri de oībus pec-
catis meis que feci vsq; in hunc diē pntē de qui-
bus omnibus peto deo & vobis q̄ estis hic locū
tenens ihesu xpī misericordiā & indulgentiā.

¶ De confessione in speciali.

¶ Primo confiteat̄ de suis peccatis in speciali.
primo de quinq; sensib⁹ naturalibus sui corporis
q̄s male rexit z p q̄s sepe peccauit primo de sen-
su visus p oculos in aspiciendo aliquā mulierem
cū delectatōe vel cū cōcupiscētia īdebita aut cū
indignatione & displicētia. Secūdo cōfiteor de
sensu auditus q̄ fit p aures vana z inutilia ascul-
tando mala verba & īhonestā de aliis libentissi-
me audiendo. Tertio confiteor de sensu odora-
tus qui fit per nāsū res odorīferas odorando
sicut rosas species et similia. Quarto de sensu gu-
stus qui fit in lingua res delectabiles auide gu-
stando comedendo et bibendo. Quinto confite-
or de sensu tactus qui fit in omnibus partib⁹
corporis maxime cum manibus membra mea il-
licite tangendo viros aut mulieres amplecten-
do vel indebite osculando. deinde confiteatur
de cogitatione imaginatione que fit in cerebro
aut in corde cogitando et imaginando cogitati-
ones multas malas et peruersas deinde confite-
atur de ore per qd̄ peccauit loquēdo sepe cōtra

deum iurando & male gratiando ipsum p[ro]ximos
& alios male diffamando. deinde cōfiteatur de
pedibus suis q[ui]bus iuit ad loca īhonestā 2 p[ro]hibi
ta sicut lupanaria tabernas & torneamenta.

¶ De septem peccatis mortalibus

¶ Postea confiteatur de septē peccatis morta
libus siue crimīalibus & de radicibus ip[s]o[rum]. De
superbia & de radicibus suis primo voluit supe
rare maiores & desp[er]ere equales & inferiores
Item fuit arrogans dicens se habere multas di
uitias quas non habebat. Itē fuit contētiosus im
primēdo veritatē p[er] magnū clamorē. Itē noluit
esse obediēs neq[ue] suo confessori nec mandatis ec
clesie. Itē fuit p[re]sumptuos[us] credēs plus scire vel
valere q[uam] sciat vel valeat. Itē fecit bona publice
p[ro]pter laudem. Itē fuit ingratus nolēs reddere
gratias deo de b[en]eficiis p[er] eū acceptis. Itē iacta
uit se h[ab]ere multa bona 2 multos magnos amicos.

¶ De auaritia seu cupiditate.

¶ Primo fuit nimis cupidus ad bona & hono
res huius mundi. Item custodiuit diuitias suas
curiose. Item expendit bona nimis parce. Item
si fuerit simoniacus vendendo vel emendo spi
ritualia. Item de vsura si p[re]stitit ad vsurari pec
uniam vel bladum vt videlicet recipiat lucrū
vel seruiciū. Itē si furatus fuerit aliquid. Si
detinet aliena violenter.

De luxuria et pollutione.

¶ Primo delectat̃ i ope carnali mēte vel facto & sine rōe. Itē si cognouit carnaliter alienā mulierem vel suā consanguineaz. Itē de pollutione facta de die vel de nocte. vigilando vel dormiendo. Itē si cognouit ppriā vxorē in puerperio aut in vigiliis aut i ieiuniis vel dieb9 solēnibus vel qñ erat infirma corpe. Itē si contra naturaz masculus cum masculo. Vel cū bestia. Aut mulier cum muliere. Vel in loco non ordinato.

De ira seu Rancore.

¶ Primo gavoluit habere vindictā de iniuriis sibi factis vel dictis. Item nō voluit indulgere amore dei. nec expectare vindictā dñi. Itē si tenuit rancorē cōtra aliquē. Itē nō tenuit paciētiam in aduersis. nec voluit refrenare aīm suū. Itē voluit malū quod nō pōt cōplere. sicut furtū aut homicidium. Itē p dilexisset quandoq; iudeus fuisse q̃ cristianus & mortuus q̃ viuus.

De gulositate.

¶ Primo comedit vel bibit vltra ncēitatē. Itē comedit vel bibit nimis auare. Itē comedit vel bibit ante horam. Item paut cibaria care et superflue. Item non abstinuit a cibo vel potu vt daret pauperibus et egenis. Item tenuit mensam nimis longe. Item fregit ieiunium propter ventrem.

De inuidia seu malivolentia.

¶ Primo quia habuit gaudiu de damno alioꝝ & doluit de bono ipsoꝝ. Itē plures blasphemauit iniuste. Itē mouit discordiā sepe inter amicos & cōiugatos ac p̄ximos. Itē tacuit bonū alioꝝ nec voluit audire & referre laudē bonoꝝ.

De accidia seu pigricia.

¶ Primo fuit piger mane surgere ire ad ecclesiam & missam audire. Itē fuit piger fragmenta colligere & ip̄a paupibus dare. Itē maluit esse occisus q̄ deū laudare aut bonum opus facere. Itē negligens fuit bona terre colligere & ip̄a debite seruare. Item non fecit diligentia de inuitando alios ad bonum opus faciendum. Item negligens fuit se tenere honeste.

De decem preceptis legis.

¶ De primo nō credit firmiter in deū. nec amauit eū sup̄ omnia. vel nimis dilexit vxorē suam filios aut filias. de secūdo iurauit deū & sanctos sine necessitate & qui iurauit scienter. de tertio nō seruauit mandata nec festa nec abstinuit se a peccato. de quarto nō honorauit parētes naturales vel spirituales nec sanctā matrē ecclesiam de quinto si peccauit occidendo vel nō iuuando moriētes fame vel frigore. de sexto rapuit bona aliena aut cōsentit nec restituit inuenta. de septimo peccauit cognoscendo vel desiderando

mulierē alienā de octauo dixit testimōiū falsū
& mēdaciū & plures d. famauit de nono cogno
uit v. cōcupiuit vxorē pximi v. eā subornauit
De decimo & vltio concupuit vel rapuit bonā
sui vicini aut ea non custodiuit.

¶ De .xii. articulis fidei.

Primo nō bene credit in deū patrē. sed credidit
fortilegiis. & somniis. auguriis. & inuocatiōib9
demonū. de scōo non bñ credidit in filiū dei. s. i
dñ n. nōt. Ihesum xp̄m. de tertio q̄ sit concep
tus de spiritu sancto. & natus ex Maria virgīe
De q̄rto q̄ fuit crucifixus mortu9. & in sancto
sepulchro sepult9. De quinto q̄ tertia die resur
rexit a mortuis in carne & in ossibus suis. de sex
to q̄ ascendit ad celos sedet ad dexterā dei p̄ris.
De septimo. q̄ ipse iudicabit oēs. & reddet vni
cuiq̄ iuxta opera sua. De octauo non bene cre
didit in tertiā p̄sonā trinitatis. s. sp̄m sanctum.
De nono non bñ credidit in sanctā ecclesiam &
factā & ordinata p̄ eam. De decimo non bñ cre
didit in sacramentū altaris & q̄ digne sumēs sal
uabit. De .xi. nō credidit generalē resurrexiōē
futuram in corpe & aīa. De .xii. non credidit
q̄ paradus sit vita eterna & gloria beatorum.

¶ De .vii. opibus misericordie tēpalibus.

¶ De primo non dedit panē esuriētibus. nec ci
bam & debite custoditum. De secūdo nō dedit

bibere sitientib⁹ saltim aquā mūdā & recentem.
de tertio non visitauit infirmos. nec dignat⁹ ē
eos inspicere. de quarto nō vestiuit nudos. nec
cooperuit eis mēbra pudibunda. de qnto nō hos-
pitauit paupes amore dei aut pro sua pecunia.
de sexto non redemit incarceratos nec voluit ī-
tercedere p̄ ipsis. de. vii. nō sepeliuit defūctos
nec pcurauit aī sepeliendum.

¶ De. vii. opibus misericordie spiritualibus.
Primo nō dedit cōsiliū petētibus vñ dedit malū
cōsiliū z peruersuz. de scō. nō docuit fidē ignorā-
tibus. de tertio noluit dirigē deuiantes. de q̄r-
to nō dedit cōsiliū carentib⁹. de qnto nō plāxit do-
lores pauperū. de sexto nō orauit p̄ peregrināti-
bus nec ēt pro laborantib⁹. de septio nō effudit p̄-
ces nec dedit elemosinas p̄ fidelibus defunctis

¶ De septem sacramentis ecclesie

De baptismo non credidit q̄ per eum pena re-
laxaretur & culpa remittatur. de confirmatiōe
quam fecit ep̄us. de sacris ordinibus institu-
tos. de sacrificio missę seu hostie. de matrimōio
quod deus instituit. de sacra penitentia & cōfes-
sione. de extrema vntione quibus non debui-
t fidem rectam & veram nec recipit nec hono-
rauit vt debuisset. Itē de cōfessione non debite
facta. Item de penitentis non debite comple-
tis. Item de participando cum excōmunicatis.

Tractatus de absolutionibus

Querit quis pōt absoluere. Respondet q̄ deus
p̄cipaliter. nā sol⁹ de⁹ peccata remittit. Scō
dñs papa vel suus penitentiarius pōt absoluere
penitentē z cōfitentē. Tertio ep̄us suū dioceſa
nū absoluere pōt & nō aliū. Quarto curatus ab
soluer pōt suū vex parrochianū. Quito q̄libet
presbiter de licētia curati proprii vel superioris
Sexto religiosi priuilegiati sicut mēdicātes aut
alii. Septio de casibus papalib⁹ & reseruatis so
lus papa vel sui penitentiarius. VII I. de casib⁹
ep̄alibus ep̄us absoluit suum dioceſanum aut sui
vicariū seu penitentiariū. VII I I. oīs p̄s biter
pōt absoluere penitentez in articulo mortis ab
oībus peccatis quibuscunq̄. X. laicus pōt abol
uere penitentem in articulo mortis cum nō pos
sit haberi sacerdos.

Qui n̄ dz absolui & e⁹ absolutio nō valet
Primo confitens qui dicit se non velle aut non
posse penitere. Secundo non volens indulgere.
nec volens rancorem dimittere. Tertio nolens
reddere inuēta cum sciat q̄ ea pdiderit. I I I I.
nolens restituere furta siue damna per eum fac
ta. V. nolens soluere debita sua cum hoc bñ pos
sit & habeat vnde. V I. adult⁹ in quo non ap
parent aliq̄ signa contritionis. V I I. confitens
alteri q̄ suo curato sine licētia e⁹ vel superioris

VIII. excōicatus a canone vñ a iudice p sentē
tiam latam. VIII. qñ peccatū est reseruatū
confitens debet mitti ad superiorē. X. obstina-
ti i aliquo peccato sicut philhardi meretrix aut
vsurarius. tñ si instanter requirunt pñt absolui
& penitētiā iniungi. videlicet q̄ huiusmodi pec-
cata relinquunt ac furta inuenta ac debita red-
dant. z confessor debet eis dicere q̄ talis absolu-
tio modicū valet vel q̄si nihil. ¶ Casus multuz
vtilis circa absolutionē. ¶ Dubitatur utz mu-
tus aut surdus siue blesus possit absolui p signa
vel scripta tradendo cōfessori & sic pñt absolui
Dubitāt si aduena cōfiteat i suo ydeomate si de-
beat absolui. Respōdet q̄ confessor debet eum
absoluere licet nō intelligat. Dubitāt si infirm⁹
cōfiteat de aliquo peccato reseruato utz debe-
at absolui. Respondetur q̄ sic. iniungendo ei q̄
si cōualescat dño cōcedente faciat se absolui p su-
periores. Dubitatur si excōicatus sanus excōi-
cationi maiori possit absolui per simplicē p̄sbite-
rum de peccatis suis. Respondetur q̄ debet pri-
us absolui ab excōmunicatione. & postea absol-
uetur de suis peccatis. Dubitāt utz cōfitem⁹ de
casu reseruato possit absolui de illo pcō p simpli-
cē capellanū Rñdet q̄ si est remotus a curia ro-
talis pōt absolui z precipere ei q̄ se faciat absol-
ui p superiorē cū poterit. zc. Amen.

